

Projektas

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos aplinkos
ministro 2017 m. birželio d.
įsakymu Nr. D1-

2014–2020 M. EUROPOS SĄJUNGOS FONDŲ INVESTICIJŲ VEIKSMŲ PROGRAMOS 5 PRIORITETO „APLINKOSAUGA, GAMTOS IŠTEKLIŲ DARNUS NAUDOJIMAS IR PRISITAIKYMAS PRIE KLIMATO KAITOS“ 05.3.2-APVA-V-013PRIEMONĖS„GERIAMOJO VANDENS TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ŪKIO GERINIMAS“PROJEKTŲ FINANSAVIMO SĄLYGŲ APRAŠAS NR.4

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ projektų finansavimo sąlygų aprašas Nr. 4 (toliau – Aprašas) nustato reikalavimus, kuriais turi vadovautis pareiškėjai, rengdami ir teikdami paraiškas finansuoti iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamus projektus (toliau – paraiška) pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos, patvirtintos Europos Komisijos 2014 m. rugsėjo 8 d. įgyvendinimo sprendimu, kuriuo patvirtinami tam tikri „2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos“ elementai, kad, siekiant investicijų į ekonomikos augimą ir darbo vietų kūrimą tikslo, iš Europos regioninės plėtros fondo, Sanglaudos fondo, Europos socialinio fondo ir specialaus asignavimo Jaunimo užimtumo iniciatyvai būtų teikiama parama Lietuvai (apie nurodytą sprendimą Europos Komisija pranešė dokumentu Nr. C(2014)6397)(toliau – Veiksmų programa), 5 prioriteto „Aplinkosauga, gamtos išteklių darnus naudojimas ir prisitaikymas prie klimato kaitos“ 05.3.2-APVA-V-013 priemonės „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo ūkio gerinimas“ (toliau – Priemonė) finansuojamas veiklas, iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų (toliau – projektai) vykdytojai, įgyvendindami pagal Aprašą finansuojamus projektus, taip pat institucijos, atliekančios paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą.

2. Aprašas yra parengtas atsižvelgiant į:

2.1. 2014–2020 metų Europos Sąjungos struktūrinių fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo planą, patvirtintą

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. D1-1050 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos prioriteto įgyvendinimo priemonių įgyvendinimo plano ir nacionalinių stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Priemonių įgyvendinimo planas);

2.2. Projektų administravimo ir finansavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. spalio 8 d. įsakymu Nr. 1K-316 „Dėl Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Projektų taisyklės);

2.3. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. 1K-499 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašo patvirtinimo“ (toliau – Veiksmų programos stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas);

2.4. Rekomendacijas dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams, patvirtintas Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos, Ekonomikos augimo veiksmų programos, Sanglaudos skatinimo veiksmų programos ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos valdymo komitetų 2014 m. liepos 4 d. protokolu Nr. 34 (su vėlesniais pakeitimais) ir paskelbtas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt (toliau – Rekomendacijos dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams);

2.5. 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

3. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Aprašo 2 punkte nurodytuose teisės aktuose, Atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą, taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. 528 „Dėl atsakomybės ir funkcijų paskirstymo tarp institucijų, įgyvendinant 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programą“, ir 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. spalio 3 d. nutarimu Nr. 1090 „Dėl 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“.

4. Apraše vartojama sąvoka:

4.1. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros Geografinė informacinė sistema (toliau – GIS APVA) – sistema, skirta vykdyti projektų rodiklių monitoringą, standartizuoti informacijos, susijusios su gyventojų prijungimu prie nuotekų ir vandentiekio tinklų, suvedimą ir vaizdavimą.

5. Priemonės įgyvendinimą administruoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Ministerija) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos aplinkos projektų valdymo agentūra (toliau – įgyvendinančioji institucija).

6. Pagal Priemonę teikiamo finansavimo forma – negražinamoji subsidija.

7. Projektų atranka pagal Priemonę bus atliekama valstybės projektų planavimo būdu.

8. Pagal Aprašą projektams įgyvendinti numatoma skirti iki 20 000 000,00 eurų (dvidešimt milijonų eurų) Sanglaudos fondo lėšų.

9. Priemonės tikslas – padidinti nuotekų tvarkymo paslaugų prieinamumą ir sistemos efektyvumą.

10. Pagal Aprašą remiama veikla – nuotekų valymo įrenginių rekonstrukcija ir (arba) nauja statyba. Pagal Aprašą nefinansuojami projektai, kurie finansuojami pagal 05.3.2-APVA-R-014 priemonę „Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo sistemų renovavimas ir plėtra, įmonių valdymo tobulinimas“ ir vietinių vandens tiekimo sistemų, vandens gerinimo, geležies šalinimo sistemų sukūrimo arba atnaujinimo projektai kaimo gyvenamosiose vietovėse iki 200 gyventojų.

11. Pagal Aprašo remiamas veiklas valstybės projektų sąrašo sudarymo data – 2017 m. III ketvirtis.

IISKYRIUS REIKALAVIMAI PAREIŠKĖJAMS IR PARTNERIAMS

12. Pagal Aprašą galimi pareiškėjai yra vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įmonės (savivaldybių paskirti viešieji ir (ar) regioniniai vandens tiekėjai, turintys vandens tiekėjo licencijas), galimi partneriai – savivaldybių administracijos.

13. Pareiškėjas (projekto vykdytojas) turi užtikrinti pakankamus administracinius gebėjimus vykdyti projektą:

13.1. projekto vadovas turi turėti patirties projektų valdyme;

13.2. finansininkas turi turėti ne mažesnę nei 1 metų patirtį buhalterinės apskaitos srityje;

13.3. už projekto veiklų vykdymo priežiūrą atsakingas asmuo turi turėti ne mažesnę nei 1 metų patirtį vandentvarkos srityje.

14. Partnerio įtraukimo į projektą būtinumas turi būti pagrįstas paraiškoje. Prie paraiškos turi būti pridėdama jungtinės veiklos (partnerystės) sutarties kopija.

15. Pareiškėjas ir partneris organizaciniu požiūriu turi būti pajėgūs tinkamai ir laiku įgyvendinti teikiamą projektą ir atitikti jam (jiems) keliamus reikalavimus, išdėstytus Aprašo 1 priedo 5 punkte.

IISKYRIUS PROJEKTAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

16. Projektas turi atitikti Projektų taisyklių 10 skirsnyje nustatytus bendruosius reikalavimus.

17. Projektas turi atitikti šiuos specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus Veiksmų programos stebėsenos komiteto 2017 m. liepos 11 d. posėdžio nutarimu Nr. 44P-4:

17.1. projektas turi atitikti savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planą;

17.1.1. vertinama, ar projektas atitinka savivaldybės geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plano įgyvendinimo priemones.

17.2. projektas turi atitikti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymo Nr. D1-375/3D-312 „Dėl vandenų srities plėtros 2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo“ 4 punktą;

17.2.1. vertinama, ar projektas, projekto veikla ir projekto veiklų vykdytojas (-ai) atitinka Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gegužės 5 d. įsakymo Nr. D1-375 „Dėl vandenų srities plėtros

2017–2023 metų programos įgyvendinimo veiksmų plano patvirtinimo” bent vieną iš 4.1-4.11 papunkčiuose numatytų projekto veiklų ir jų vykdytojų.

18. Pagal Aprašą nefinansuojami didelės apimties projektai.

19. Teikiamų pagal Aprašą projektų veiklų įgyvendinimo trukmė turi būti ne ilgesnė kaip 36 mėnesiai nuo projekto sutarties pasirašymo dienos.

20. Tam tikrais atvejais dėl objektyvių priežasčių, kurių projekto vykdytojas negalėjo numatyti paraiškos pateikimo ir vertinimo metu, projekto veiklų įgyvendinimo laikotarpis gali būti pratęstas Projektų taisyklių nustatyta tvarka.

21. Projekto veiklos turi būti vykdomos Lietuvos Respublikoje.

22. Projektu turi būti siekiama rodiklio – gyventojai, kuriems teikiamos nuotekų valymo paslaugos naujai pastatytais ir (arba) rekonstruotais nuotekų valymo įrenginiais (P.N.054).

23. Aprašo 22 punkte nurodyto priemonės įgyvendinimo stebėsenos rodiklio skaičiavimui taikomas Nacionalinis stebėsenos rodiklių skaičiavimo aprašas nustatytas Priemonių įgyvendinimo plane.

24. Projekto parengtumui taikomi šie reikalavimai:

24.1. rangos darbų ir techninės priežiūros viešųjų pirkimų procedūros turi būti pradėtos iki paraiškos pateikimo;

24.2. planuojamai ūkinei veiklai atliktas poveikio aplinkai vertinimas arba atranka dėl poveikio aplinkai, kai tokios procedūros turi būti atliktos pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo reikalavimus;

24.3. daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į statinį ir (ar) žemę, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, turi būti įregistruotos įstatymų nustatyta tvarka ir galioti ne trumpiau kaip penkerius metus nuo projekto finansavimo pabaigos. Jei statinys ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, pareiškėjas turi turėti panaudos davėjo ar nuomotojo raštišką sutikimą vykdyti projekto veiklas.

25. Negali būti numatyti projekto apribojimai, kurie turėtų neigiamą poveikį moterų ir vyrų lygybės ir nediskriminavimo dėl lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų, amžiaus, negalios, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, religijos principų įgyvendinimui.

26. Neturi būti numatyti projekto veiksmai, kurie turėtų neigiamą poveikį darnaus vystymosi principo įgyvendinimui.

27. Pagal Aprašą valstybės pagalba, kaip ji apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (OL 2010 C 83, p. 47) 107 straipsnyje, ir de minimis pagalba, kuri atitinka 2013 m. gruodžio 18 d. Komisijos reglamento (ES) Nr. 1407/2013 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo de minimis pagalbai (OL 2013 L 352, p. 1) nuostatas, neteikiama.

28. Rekomenduojama darbų bei paslaugų viešuosius pirkimus atlikti vadovaujantis tipiniais pirkimo dokumentais, patalpintais tinklalapyje www.apva.lt.

IVSKYRIUS TINKAMŲ FINANSUOTI PROJEKTO IŠLAIDŲ IR FINANSAVIMO REIKALAVIMAI

29. Projekto išlaidos turi atitikti Projektų taisyklių VI skyriuje ir Rekomendacijose dėl projektų išlaidų atitikties Europos Sąjungos struktūrinių fondų reikalavimams išdėstytus projekto išlaidoms taikomus reikalavimus.

30. Didžiausia galima projekto finansuojamoji dalis sudaro 80 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų. Pareiškėjas ir (arba) partneris privalo prisidėti prie projekto finansavimo ne mažiau nei 20 proc. visų tinkamų finansuoti projekto išlaidų (neįskaitant grynujų pajamų).

31. Pareiškėjas ir (arba) partneris savo iniciatyva ir savo ir (arba) kitų šaltinių lėšomis gali prisidėti prie projekto įgyvendinimo didesne, nei reikalaujama, lėšų suma.

32. Projekto tinkamų finansuoti išlaidų dalis, kurios nepadengia projektui skiriamo finansavimo lėšos, turi būti finansuojama iš projekto vykdytojo ir (ar) partnerio lėšų.

33. Pagal Aprašą tinkamų arba netinkamų finansuoti išlaidų kategorijos yra šios:

Išlaidų kategorijos Nr.	Išlaidų kategorijos pavadinimas	Reikalavimai ir paaiškinimai
1.	Žemė	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>1.1. žemės sklypo pirkimo arba nuomos išlaidos; 1.2. nepriklausomo turto vertintojo ataskaitos apie žemės sklypo rinkos vertę parengimo išlaidos; 1.3. išlaidos notarui už sandorio įforminimą; 1.4. įsigyto žemės sklypo kadastrinių matavimų ir teisinės registracijos išlaidos.</p>
2.	Nekilnojamas turtas	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>2.1. nekilnojamojo turto (pastatų, kitų statinių ar patalpų ir žemės, ant kurios jie pastatyti) pirkimo, nuomos arba lizingo (finansinės nuomos) ir eksploatavimo išlaidos; 2.2. nepriklausomo turto vertintojo ataskaitos apie nekilnojamojo turto rinkos vertę parengimo išlaidos; 2.3. išlaidos notarui už sandorio įforminimą; 2.4. įsigyto nekilnojamojo turto draudimo, kadastrinių matavimų ir teisinės registracijos išlaidos.</p>
3.	Statyba, rekonstravimas, remontas ir kiti darbai	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>3.1. administracinių pastatų statybos, rekonstravimo, kapitalinio ir einamojo remonto, griovimo darbų išlaidos ir su šiais darbais susijusios išlaidos; 3.2. statybos leidimų ir su tuo susijusių dokumentų rengimo išlaidos; 3.3. sukurto turto draudimo išlaidos; 3.4. darbai, kurie apmokami iš rangos sutartyse numatyto užsakovo rezervo lėšų. <i>Ir kitos išlaidos, nenurodytos prie tinkamų finansuoti išlaidų sąrašo.</i></p>

		<p>Tinkama finansuoti:</p> <p>3.5. geodezinių matavimų, kadastrinių matavimų, ir teisinės registracijos išlaidos tiesiogiai susijusios su projekto veiklomis;</p> <p>3.6. vandens gręžinių rekonstravimas ir statyba, kai jie būtini vandeniui tiekti, norint užtikrinti nuotekų valymo įrenginių technologinį procesą;</p> <p>3.7. nuotekų valymo įrenginių statyba ir rekonstrukcija;</p> <p>3.8. statinio statybos techninės priežiūros išlaidos;</p> <p>3.9. statinio projektinių pasiūlymų (eskizinių projektų), statinio projekto (techninių projektų ir darbo projektų) rengimo, statinio projekto vykdymo priežiūros ir ekspertizių atlikimo išlaidos (tinkama finansuoti, kai visos išlaidos kartu neviršija 5 proc. projekto tinkamų finansuoti išlaidų sumos);</p> <p>3.10. patalpų, kurios yra tiesiogiai pritaikytos nuotekų valymo įrenginių procesui valdyti ir darbo higienos sąlygoms užtikrinti, statyba / rekonstrukcija (Tinkama finansuoti, jeigu nuotekų valymo įrenginių statybos / rekonstrukcijos pirkimo dokumentuose yra numatyta administracinių patalpų statyba / rekonstrukcija. Tinkamų išlaidų dydis turi būti nustatytas pritaikant pro rata principą*).</p>
4.	Įranga, įrenginiai ir kitas turtas	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>4.1. kompiuterinės įrangos įsigijimo išlaidos, kurios nepriskiriamos objekto eksploatacinėms reikmėms;</p> <p>4.2. programinės įrangos įsigijimo išlaidos, kurios nepriskiriamos objekto eksploatacinėms reikmėms;</p> <p>4.3. įrangos, įrenginių ir kito kilnojamojo materialiojo (ilgalaikio ir trumpalaikio), taip pat nematerialiojo turto nuomos ir lizingo išlaidos;</p> <p>4.4. įsigyto turto draudimo išlaidos;</p> <p>4.5. atsarginės dalys ir įranga, kuri nesumontuota ir yra priskiriama prie eksploataavimo išlaidų. <i>Ir kitos išlaidos, nenurodytos prie tinkamų finansuoti išlaidų sąrašo.</i></p> <p>Tinkama finansuoti:</p> <p>4.6. biuro baldų pirkimas, kai biuro baldai būtini užtikrinti objekto eksploatacines reikmes;</p>

		4.7. transporto priemonių, būtinų dumblo tvarkymo procesui vykdyti, įsigijimo išlaidos.
5.	Projekto vykdymas	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>5.1. darbo užmokesčio išlaidos pareiškėjo ar partnerio darbuotojams; 5.2. projektą administruojančių ir vykdančių asmenų komandiruočių išlaidos; 5.3. biuro prekių ir paslaugų pirkimo išlaidos; 5.4. transporto priemonių eksploatavimo išlaidos; 5.5. patalpų nuomos, patalpų tvarkymo ir eksploatavimo (komunalinių paslaugų) išlaidos; 5.6. reprezentacinės išlaidos.</p> <p><i>Ir kitos išlaidos, nenurodytos prie tinkamų finansuoti išlaidų sąrašo.</i></p> <p>Tinkama finansuoti: 5.7. investicinio projekto rengimo išlaidos.</p>
6.	Informavimas apie projektą	<p>Tinkamos finansuoti:</p> <p>6.1. privalomos informavimo apie projektą priemonės pagal Projektų taisyklių 37 skirsnio nuostatas.</p>
7.	Netiesioginės išlaidos ir kitos išlaidos pagal fiksuotąją projekto išlaidų normą	<p>Netinkama finansuoti:</p> <p>7.1. projektinių pasiūlymų rengimo išlaidos; 7.2. paraiškos rengimo išlaidos;</p> <p><i>Ir kitos išlaidos, nenurodytos prie tinkamų finansuoti išlaidų sąrašo.</i></p> <p>Tinkama finansuoti:</p> <p>7.3. Projekto administravimo išlaidos apmokamos vadovaujantis Projektų taisyklių 10 priedo nuostatomis. Jeigu visos administravimo paslaugos perkamos iš tiekėjo, išlaidos turi būti pagrįstos išlaidų pagrindimo ir jų apmokėjimo įrodymo dokumentais bei neviršyti fiksuotos normos dydžių, nurodytų Projektų taisyklių 10 priede.</p>

*Pareiškėjas, teikdamas paraišką, turi pagrįsti patalpų paskirtį ir nurodyti detalius plotus.

34. Pajamoms iš projekto veiklų, gautoms projekto įgyvendinimo metu ir (jei projektams taikomas Projektų taisyklių 445 punktą) po projekto finansavimo pabaigos, taikomi reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 36 skirsnyje.

V SKYRIUS

PARAIŠKŲ RENGIMAS, PAREIŠKĖJŲ INFORMAVIMAS, KONSULTAVIMAS, PARAIŠKŲ TEIKIMAS IR VERTINIMAS

35. Galimi pareiškėjai per 90 dienų nuo siūlymo teikti projektinį pasiūlymą gavimo turi Ministerijai raštu pateikti projektinį pasiūlymą dėl valstybės projekto įgyvendinimo / (toliau –projektinis pasiūlymas) pagal formą, nustatytą Valstybės projektų atrankos tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. D1-276 „Dėl Valstybės projektų atrankos tvarkos aprašo patvirtinimo“, paskelbtą 2014–2020 m. Europos Sąjungos struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt. Kartu su projektiniu pasiūlymu galimi pareiškėjai turi pateikti:

35.1. investicijų projektą, parengtą pagal Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir / ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodiką (toliau – Investicijų projektų rengimo metodika), kuri skelbiama ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt, kartu pateikiamas į elektroninę laikmeną įrašytas investicijų projektas ir sąnaudų naudos analizės (toliau – SNA) rezultatų lentelė MS Excel formatu;

35.2. išnagrinėtas alternatyvas pagal Investicijų projektų rengimo metodikos 4 priede pateiktą lentelę „Minimaliai privalomos išnagrinėti ir palyginti projekto įgyvendinimo alternatyvos pagal investavimo objekto tipą“.

36. Ministerija, įvertinusi projektinius pasiūlymus, priims sprendimą dėl valstybės projektų sąrašo sudarymo. Į valstybės projektų sąrašą gali būti įtraukti tik Projektų taisyklių 37 punkte nustatytus reikalavimus atitinkantys projektai. Pareiškėjai, kurių projektai įtraukti į valstybės projektų sąrašą, įgis teisę teikti paraišką finansuoti projektą.

37. Siekdamas gauti finansavimą pareiškėjas turi užpildyti paraišką, kurios iš dalies užpildyta forma PDF formatu skelbiama ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Finansavimas/Planuojami valstybės (regionų) projektai“ prie konkretaus planuojamo projekto „Susijusių dokumentų“.

38. Pareiškėjas pildo paraišką ir kartu su Aprašo 45 punkte nurodytais priedais teikia ją per Iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų duomenų mainų svetainę (toliau – DMS), o jei nėra įdiegtos DMS funkcinės galimybės – įgyvendinančiajai institucijai raštu Projektų taisyklių 12 skirsnyje nustatyta tvarka.

39. Jeigu vadovaujantis Aprašo 38 punktu paraiška teikiama raštu, ji gali būti teikiama vienu iš šių būdų:

39.1. įgyvendinančiajai institucijai teikiamas pasirašytas popierinis paraiškos ir jos priedų dokumentas (kartu pateikiant į elektroninę laikmeną įrašytą paraišką ir priedus). Paraiškos originalo ir elektroninės versijos turinys turi būti identiškas. Nustačius, kad paraiškos elektroninės versijos turinys neatitinka originalo, vadovaujamosi paraiškos originale nurodyta informacija. Paraiška gali būti pateikta registruotu laišku, per pašto kurjerį arba įteikta asmeniškai kvietime nurodytu adresu;

39.2. įgyvendinančiajai institucijai kvietime nurodytu elektroninio pašto adresu siunčiamas elektroninis dokumentas, pasirašytas saugiu elektroniniu parašu. Kai paraiška teikiama pastaruoju būdu, kartu teikiami dokumentai ir (ar) skaitmeninės priedamų dokumentų kopijos elektroniniu parašu gali būti netvirtinami.

40. Jei paraiškos gali būti teikiamos per DMS, pareiškėjas prie DMS jungiasi naudodamasis Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma ir užsiregistruojo tampa DMS naudotoju.

41. Jei laikinai nėra užtikrintos DMS funkcinės galimybės ir dėl to pareiškėjai negali pateikti paraiškos ar jos priedo (-ų) paskutinę paraiškų pateikimo termino dieną, įgyvendinančioji institucija paraiškų pateikimo terminą pratęsia 7 dienų laikotarpiui ir (arba) sudaro galimybę paraiškas ar jų priedus pateikti kitu būdu bei apie tai informuoja pareiškėjus raštu.

42. Kartu su paraiška pareiškėjas turi pateikti šiuos priedus (Aprašo 42.2–42.4 papunkčiuose nurodytų paraiškos priedų formos skelbiamos ES struktūrinių fondų svetainės www.esinvesticijos.lt skiltyje „Dokumentai“, ieškant dokumento tipo „paraiškų priedų formos“):

42.1. partnerio deklaraciją, jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriu (Partnerio deklaracijos forma integruota į pildomą paraiškos formą);

42.2. informaciją apie projektui taikomus aplinkosauginius reikalavimus;

42.3. informaciją apie iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamų projektų gaunamas;

42.4. projekto biudžeto paskirstymą pagal pareiškėją ir partnerį, jei projektą numatyta įgyvendinti kartu su partneriais;

42.5. patvirtinimas apie pareiškėjo galimybes apmokėti numatytą projekto išlaidų dalį (banko sąskaitos išrašas, paskolos sutartis, garantinis banko raštas);

42.6. įvykusių viešųjų pirkimų ataskaitą ir pabaigtų rangos darbų pirkimo ir techninės priežiūros paslaugų įsigijimo viešųjų pirkimų procedūrų dokumentus;

42.7. pareiškėjo ir (arba) partnerio įsipareigojimas (juridinio asmens valdymo organo, turinčio kompetenciją priimti atitinkamą sprendimą) padengti netinkamas finansuoti, tačiau šiam projektui įgyvendinti būtinas išlaidas, ir tinkamas išlaidas, kurių nepadengia projekto finansavimas;

42.8. atsakingos institucijos sprendimo, kad planuojama ūkinė veikla galima arba atrankos išvados, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas kopiją, kai pagal Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo nuostatas turi būti atliktos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procedūros;

42.9. projekto vadovo, projekto finansininko ir už projekto veiklų vykdymo priežiūrą atsakingo asmens gyvenimo aprašymus, kuriuose būtų nurodyta darbuotojų išsilavinimas ir patirtis projektų valdyme, ir tai įrodančių dokumentų kopijas;

42.10. tarybos sprendimo kopiją, kad pareiškėjas yra paskirtas viešuoju geriamojo vandens tiekėju ir nuotekų tvarkytoju savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje ir jam pavesta vykdyti viešąjį geriamojo vandens tiekimą ir nuotekų tvarkymą;

42.11. informacija apie planuojamus pagal projektą statyti naujus ir (ar) rekonstruoti nuotekų valymo įrenginius, esamus ir pagal kitus projektus statomus ir (ar) rekonstruojamus nuotekų valymo įrenginius.

43. Pareiškėjas iki paraiškos vertinimo pabaigos turi pateikti daiktinės pareiškėjo (partnerio) teisės į statinį ir (ar) žemę, kuriame įgyvendinant projektą bus vykdomi statybos darbai, registracijos išrašą. Jei statinys ar žemės sklypas yra naudojamas pagal panaudos ar nuomos sutartį, panaudos davėjo ar nuomotojo raštiško sutikimo vykdyti projekto veiklas kopiją.

44. Aprašo 42.1–42.11 papunkčiuose nurodyti priedai ir Aprašo 43 punkte nurodytas priedas turi būti teikiami per DMS. Jei priedai teikiami ne kartu su paraiška, jie turi būti pateikti iki paraiškai teikti nustatyto termino paskutinės dienos. Jei nėra galimybės (dėl techninių ir programinių gedimų, nepriklausančių nuo projekto vykdytojo) suvesti informaciją į GIS APVA, turi būti pateiktas žemėlapis, kuriame pavaizduotos pagal projektą planuojamų statyti naujų ir (ar) rekonstruoti

nuotekų valymo įrenginių vietos, taip pat esamų ir pagal kitus projektus statomų naujų ir (ar) rekonstruojamų nuotekų valymo įrenginių Žemėlapis turi būti pateiktas su įskaitomais gatvių pavadinimais ir tik toje gyvenamojoje vietovėje, kur bus vykdoma projekto veikla.

45. Paraiškos turi būti pateiktos ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo siūlymo teikti paraiškas dėl valstybinio projekto įgyvendinimo gavimo dienos. Paraiškų pateikimo paskutinė diena nustatoma valstybės projektų sąrašė, kuris skelbiamas ES struktūrinių fondų svetainėje www.esinvesticijos.lt.

46. Pareiškėjai informuojami ir konsultuojami Projektų taisyklių 5 skirsnyje nustatyta tvarka. Informacija apie konkrečius įgyvendinančiosios institucijos konsultuojančius asmenis ir jų kontaktus bus nurodyta įgyvendinančiosios institucijos siunčiamame pasiūlyme teikti paraiškas pagal valstybės projektų sąrašą.

47. Įgyvendinančioji institucija atlieka projekto tinkamumo finansuoti vertinimą Projektų taisyklių 14 ir 15 skirsniuose nustatyta tvarka pagal Aprašo 1 priede „Projekto tinkamumo finansuoti vertinimo lentelė“ nustatytus reikalavimus.

48. Paraiškos vertinimo metu įgyvendinančioji institucija gali paprašyti pareiškėjo pateikti trūkstamą informaciją ir (arba) dokumentus. Pareiškėjas privalo pateikti šią informaciją ir (arba) dokumentus per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą terminą.

49. Paraiškos vertinamos ne ilgiau kaip 60 dienų nuo paraiškos gavimo dienos.

50. Nepavykus paraiškų įvertinti per nustatytą terminą (kai paraiškų vertinimo metu reikia kreiptis į kitas institucijas, atliekama patikra projekto įgyvendinimo ir (ar) administravimo vietoje, vertinimo terminas gali būti pratęstas įgyvendinančiosios institucijos sprendimu. Apie naują paraiškų vertinimo terminą įgyvendinančioji institucija informuoja pareiškėjus per DMS.

51. Paraiška atmetama dėl priežasčių, nustatytų Apraše ir (arba) Projektų taisyklių 14–16 skirsniuose nustatyta tvarka. Apie paraiškos atmetimą pareiškėjas informuojamas per DMS per 3 darbo dienas nuo sprendimo dėl paraiškos atmetimo priėmimo dienos.

52. Pareiškėjas sprendimą dėl paraiškos atmetimo gali apskųsti Projektų taisyklių 43 skirsnyje nustatyta tvarka ne vėliau kaip per 14 dienų nuo tos dienos, kurią pareiškėjas sužinojo ar turėjo sužinoti apie skundžiamus įgyvendinančiosios institucijos veiksmus ar neveikimą.

53. Įgyvendinančiajai institucijai baigus paraiškų vertinimą, sprendimą dėl projekto finansavimo arba nefinansavimo priima Ministerija Projektų taisyklių 17 skirsnyje nustatyta tvarka.

54. Ministerijai priėmus sprendimą finansuoti projektą, įgyvendinančioji institucija per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo gavimo dienos per DMS pateikia šį sprendimą pareiškėjams.

55. Pagal Aprašą finansuojamiems projektams įgyvendinti bus sudaromos dvišalės projektų sutartys tarp pareiškėjų ir įgyvendinančiosios institucijos.

56. Ministerijai priėmus sprendimą dėl projekto finansavimo, įgyvendinančioji institucija Projektų taisyklių 18 skirsnyje nustatyta tvarka pagal Projektų taisyklių 4 priede nustatytą formą parengia ir pateikia pareiškėjui projekto sutarties projektą ir nurodo pasiūlymo pasirašyti projekto sutartį galiojimo terminą. Pareiškėjui per įgyvendinančiosios institucijos nustatytą pasiūlymo galiojimo terminą nepasirašius projekto sutarties, pasiūlymas pasirašyti projekto sutartį netenka galios. Pareiškėjas turi teisę kreiptis į įgyvendinančiąją instituciją su prašymu dėl objektyvių priežasčių, nepriklausančių nuo pareiškėjo, pakeisti projekto sutarties pasirašymo terminą.

57. Projekto sutarties originalas gali būti rengiamas ir teikiamas kaip pasirašytas popierinis dokumentas arba kaip elektroninis dokumentas, pasirašytas elektroniniu parašu, priklausomai nuo to, kokią šio dokumento formą pasirenka projekto vykdytojas.

VISKYRIUS PROJEKTŲ ĮGYVENDINIMO REIKALAVIMAI

58. Projektas įgyvendinamas pagal projekto sutartyje, Apraše ir Projektų taisyklėse nustatytus reikalavimus.

59. Projektui gali būti skiriamas papildomas finansavimas Projektų taisyklių 20 skirsnyje nustatyta tvarka, jei projekto vykdytojas yra įvykdęs visus viešuosius pirkimus.

60. Projekto vykdytojas turi apdrausti projekto įgyvendinimui skirtą ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įsigytas ar sukurtas iš projektui skirtu finansavimo lėšų, maksimaliu turto atkuriamosios vertės draudimu nuo visų galimų rizikos atvejų. Turtas turi būti apdraustas Projekto įgyvendinimo laikotarpiui nuo tada, kai yra sukuriamas ar įsigyjamas. Draudiminio įvykio atveju Projekto vykdytojas turi atkurti prarastą turtą, taip pat turi užtikrinti, kad tokio įsipareigojimo laikytųsi ir partneris.

61. Informavimo apie projektą reikalavimai nustatyti Projektų taisyklių 37 skirsnyje.

62. Investicijų tęstinumas turi būti užtikrintas 5 metus po projekto finansavimo pabaigos Projektų taisyklių 27 skirsnyje nustatyta tvarka.

63. Išlaidų pagrindimo dokumentai, teikiami su mokėjimo prašymais, turi būti rengiami atsižvelgiant į Mokėjimo prašymų teikimo aprašą, patvirtintą 2014 m. lapkričio 27 d. Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Aplinkos projektų valdymo agentūros direktoriaus įsakymu Nr. T1-190 „Dėl Procedūrų vadovo patvirtinimo“, skelbiamą įgyvendinančios institucijos svetainėje www.apva.lt.

VII SKYRIUS APRAŠO KEITIMO TVARKA

64. Aprašo keitimo tvarka nustatyta Projektų taisyklių 11 skirsnyje.

65. Jei Aprašas keičiamas jau atrinkus projektus, šie pakeitimai, nepažeidžiant lygiateisiškumo principo, taikomi ir įgyvendinamiems projektams Projektų taisyklių 91 punkte nustatytais atvejais.